

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 06 0 K 008179 17 Kž 2
Sarajevo, 17.01.2018. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Mujanović Ismete kao predsjednice vijeća, Filipović dr Ljiljane i Radošević Sonje kao članova vijeća, uz sudjelovanje Šeta Mevlide kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog B.B., zbog krivičnog djela Ubistvo u pokušaju iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i krivičnog djela Izazivanje opće opasnosti iz člana 323. stav 3. u vezi sa stavom 1. istog zakona, odlučujući o žalbi branitelja optuženog B.B., izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 06 0 K 008179 15 K od 15.07.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.01.2018. godine u prisustvu federalne tužiteljice Vranjkovina Fikrete, optuženog B.B. i njegovog branitelja, advokata S.V., donio je

RJEŠENJE

Žalba branitelja optuženog B.B. se djelimično uvažava, pa se presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 06 0 K 008179 15 K od 15.07.2016. godine ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

OBRAZLOŽENJE

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 06 0 K 008179 15 K od 15.07.2016. godine optuženi B.B. oglašen je krivim za krivično djelo Ubistvo u pokušaju iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), za koje mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i za krivično djelo Izazivanje opće opasnosti iz člana 323. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH, za koje mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 8 (osam) mjeseci, pa je, uz primjenu odredaba KZ FBiH o odmjerenju jedinstvene kazne za krivična djela učinjena u sticaju, osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i 6 (šest) mjeseci. Na osnovu člana 57. stav 1. KZ FBiH, u izrečenu kaznu zatvora optuženom je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 13.04.2015. godine do 13.07.2015. godine. Na osnovu člana 78. stav 1. KZ FBiH, od optuženog je oduzeto sredstvo izvršenja krivičnog djela pištolj, serijskog broja, pištolj ..., serijskog broja, cal 9x19 sa metalnim spremnikom, 17 komada pištoljskih metaka kao i ostali predmeti po potvrđi o privremenom oduzimanju predmeta broj od 13.04.2015. godine, te je određeno da se ti predmeti po pravomoćnosti presude imaju uništiti. Istom presudom oštećeni K.K.1 i K.K.2 su

sa imovinskopравnim zahtjevima upućeni na parnični postupak, a optuženi je obavezan da naknadi troškove krivičnog postupka čija će visina biti određena posebnim rješenjem, te da sudu plati paušal u iznosu od 100,00 KM.

Protiv ove presude žalbu je izjavio branitelj optuženog B.B., advokat S.V., zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i odredi održavanje pretresa pred drugostepenim sudom ili da se ona preinači tako što će se optuženi osloboditi od optužbe.

Kantonalna tužiteljica iz Travnika podnijela je odgovor na žalbu branitelja optuženog u kojem je osporila navode iz te žalbe i predložila da se ona odbije kao neosnovana.

Federalna tužiteljica podneskom broj T06 0 KTŽ 0015825 17 od 21.02.2017. godine predložila je da se žalba branitelja optuženog odbije kao neosnovana i prvostepena presuda potvrdi.

Na sjednici vijeća ovog suda, koja je održana u skladu sa članom 319. ZKP FBiH, branitelj optuženog je izložio žalbu ostavši pri osnovima, navodima i prijedlozima iz podnesene žalbe. Optuženi B.B. je izjavio da prihvata navode svoga branitelja te izrazio žaljenje zbog onoga što se dogodilo. Federalna tužiteljica je izjavila da ostaje kod prijedloga iz navedenog podneska.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u skladu sa članom 321. ZKP FBiH, pa je, imajući u vidu i navode iz odgovora na žalbu, odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, branitelj optuženog u žalbi najprije ističe da je prvostepeni sud povrijedio pravo na odbranu optuženog i time učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH jer odbrani nije omogućio da iznese svoje uvodno izlaganje. U žalbi se navodi da je na glavnom pretresu održanom dana 21.12.2015. godine, nakon čitanja optužnice, tužiteljica dala svoje uvodno izlaganje u kojem je iznijela činjeničnu i pravnu osnovu optužnice te dokaze na kojima se zasniva optužnica i koje će izvesti na glavnom pretresu, dok optuženog i njegove branitelje predsjednica vijeća uopće nije pozvala da izlože koncept odbrane nego se odmah nakon uvodnog izlaganja tužiteljice prešlo na direktno ispitivanje svjedoka K.K.1

Iz zapisnika o glavnom pretresu održanom u prvostepenom sudu dana 21.12.2015. godine proizilazi da su ovi žalbeni navodi branitelja optuženog B.B. tačni. Postupajući na navedeni način sud je, kako se to osnovano ukazuje žalbom branitelja, povrijedio odredbu člana 275. stav 3. ZKP FBiH. Ova odredba propisuje da, nakon čitanja optužnice i uvodnog izlaganja tužitelja, optuženi i njegov branitelj mogu izložiti koncept odbrane. S obzirom na zakonom određenu svrhu uvodnog izlaganja odbrane, ovaj sud nalazi da je neomogućavanjem odbrani da iznese uvodno izlaganje, pogotovo što je prethodno tužiteljica iznijela svoje uvodno izlaganje, povrijeđeno pravo optuženog na odbranu. Naime, pozivanje odbrane da iznese uvodno izlaganje je zakonom propisana obavezna radnja suda u okviru glavnog pretresa upravo radi pružanja mogućnosti odbrani da, iznoseći svoj koncept odbrane, ukaže sudskom vijeću na ključna činjenična i pravna pitanja koja je, po ocjeni odbrane, potrebno rasvijetliti i raspraviti tokom glavnog pretresa. Time se značajno može utjecati na sam tok i sadržinu dokaznog postupka i čitavog glavnog pretresa u smislu njihovog vođenja na način koji će omogućiti

rasvjetljavanje i tih činjeničnih i pravnih pitanja te ocjenu izvedenih dokaza i iznesenih pravnih stavova u kontekstu ne samo koncepta optužbe nego i koncepta odbrane. S obzirom na to, ovaj sud nalazi da je propuštanjem suda da pozove odbranu da iznese, ako to hoće, uvodno izlaganje i pored obaveze predsjednika vijeća da se, u skladu sa članom 254. stav 2. ZKP FBiH, stara za svestrano pretresanje predmeta, povrijeđeno pravo optuženog na odbranu, te da je time učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH.

Žalbom branitelja optuženog B.B. prvostepena presuda se pobija i zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH. Prema mišljenju branitelja, ona je učinjena jer je prvostepeni sud zasnovao presudu na iskazu svjedoka K.K.1, koji je pribavljen na nezakonit način tj. protivno odredbi člana 273. stav 3. ZKP FBiH. Naime, prema navodima iz žalbe branitelja, prvostepeni sud je propustio da u skladu sa navedenom zakonskom odredbom, prije čitanja optužnice i iznošenja uvodnog izlaganja tužitelja, ovog svjedoka uputi u prostoriju van sudnice gdje će čekati dok bude pozvan da svjedoči.

Međutim, prema odredbi člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH, bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji ako se presuda zasniva na dokazu na kome se, po odredbama tog zakona, ne može zasnivati presuda. Za ustanovljenje postojanja ove bitne povrede odredaba krivičnog postupka neophodno je utvrditi da je presuda zasnovana na dokazu za koji je u zakonu izričito navedeno da se na njemu ne može zasnivati sudska odluka ili na dokazu pribavljenom povredama ljudskih prava i sloboda propisanih ustavom i međunarodnim ugovorima koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala ili bitnim povredama ZKP FBiH (član 11. stav 2. ZKP FBiH). Branitelj optuženog B.B. u žalbi ističe da je prvostepeni sud na navedeni način povrijedio odredbu člana 273. stav 3. ZKP FBiH. Međutim, ZKP FBiH ne propisuje izričito da povreda odredbe člana 273. stav 3. tog zakona ima za posljedicu nemogućnost zasnivanja presude na dokazu koji je pribavljen uz povredu te odredbe. Stoga, postupanje suda suprotno odredbi člana 273. stav 3. ZKP FBiH može imati karakter bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH samo ukoliko povreda te odredbe predstavlja istovremeno povredu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisanih ustavom i međunarodnim ugovorima koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala odnosno bitnu povredu ZKP FBiH u smislu člana 11. stav 2. ZKP FBiH. Ali, branitelj u žalbi nije iznio tvrdnju da povreda odredbe člana 273. stav 3. ZKP FBiH predstavlja istovremeno i povredu ljudskih prava i osnovnih sloboda odnosno bitnu povredu ZKP FBiH u smislu člana 11. stav 2. ZKP FBiH, te, sljedstveno tome, ni razloge zbog kojih bi povreda odredbe člana 273. stav 3. ZKP FBiH imala za posljedicu nemogućnost zasnivanja presude na dokazu pribavljenom uz povredu te zakonske odredbe. Iz tog razloga ovaj sud nije bio u mogućnosti da ispita osnovanost žalbenog navoda branitelja da je prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH zasnivanjem svoje presude na iskazu svjedoka K.K.1, koji nije upućen izvan sudnice prije nego što je tužitelj pročitao optužnicu i iznio svoje uvodno izlaganje.

Prema navodima iz žalbe branitelja, prvostepeni sud je učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka i time što je svoju presudu zasnovao na potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Policijske stanice B. broj 02/6-4-04-2-11/15 od 13.04.2015. godine, potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Uprave policije T. broj 02/3-1-30/15 od 13.04.2015. godine kao i na vještačenju privremeno oduzetih predmeta. Prema mišljenju branitelja, navedena bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji zbog toga što su predmeti iz tih

potvrda privremeno oduzeti bez naredbe suda, deponirani su u prostorijama Policijske stanice B. odakle su poslani na vještačenje i iz čega proizilazi da nisu bili pohranjeni u sudu niti je sud na drugi način osigurao njihovo čuvanje a niti je izvršeno njihovo otvaranje i pregled. Branitelj smatra da je navedeno protivno odredbama člana 84. i 85. ZKP FBiH tako da se radi o nezakonito pribavljenim dokazima. Branitelj je u žalbi istakao da su istovjetni prigovori izneseni i na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, ali da o tim prigovorima sud nije odlučio u pobijanoj presudi.

Iz spisa predmeta proizilazi da je branitelj optuženog B.B. na glavnom pretresu održanom dana 15.04.2016. godine istakao prigovore u pogledu zakonitosti dokaza koji su pribavljeni pretresima te na osnovu potvrda o privremenom oduzimanju predmeta. Prigovori su sadržavali tvrdnju da nije postojala naredba suda ni za pretres vozila ni za privremeno oduzimanje predmeta, a nije postojala opasnost od odlaganja koja bi opravdala da se predmeti oduzmu bez naredbe suda. Branitelj je na glavnom pretresu određeno naveo da zbog toga smatra da je oduzimanje predmeta izvršeno protivno članu 80. stav 1. ZKP FBiH. Takođe, branitelj je istakao da privremeno oduzeti predmeti nisu pohranjeni u sudu, u skladu sa članom 84. ZKP FBiH, nego su direktno poslani na vještačenje iz tužiteljstva. Branitelj je na tom glavnom pretresu, na izričito pitanje predsjednice vijeća, izjavio da se taj prigovor odnosi na sve privremeno oduzete predmete. O tim prigovorima odbrane sud nije odlučio na glavnom pretresu održanom dana 15.04.2016. godine nego je odlučivanje o tim prigovorima odložio. Na glavnom pretresu održanom dana 02.06.2016. godine sud je odlučio da će konačnu odluku o zakonitosti i nezakonitosti dokaza dati u svojoj odluci (vjerovatno se mislilo na presudu). Iz zapisnika o glavnom pretresu od 11.07.2016. godine vidljivo je da je branitelj navedene prigovore u vezi sa zakonitošću izvedenih dokaza ponovio i u završnom izlaganju ističući ponovo da ti dokazi, budući da su nezakonito pribavljeni, nisu mogli biti niti predmet vještačenja.

Iz obrazloženja pobijane presude (strana 13.) vidljivo je da je prvostepeni sud, u vezi sa navedenim prigovorom odbrane o zakonitosti izvedenih dokaza, zaključio da su nezakoniti dokazi zapisnik o pretresanju Policijske stanice B. broj 02/6-4-04-2-02/15 od 13.04.2015. godine, zapisnik o pretresanju Policijske stanice B. broj 02/6-4/04-2-03/15 od 13.04.2015. godine, fotodokumentacija Policijske stanice B. broj 02/6-4-04-2-987/15 od 13.04.2015. godine, potvrda o privremenom oduzimanju predmeta izdata od Policijske uprave K., Policijska stanica B. broj 02/6-4-04-2-10/15 od 13.04.2015. godine i dio zapisnika o uviđaju Uprave policije, Policijska uprava K. broj 02/6-4-04-2-23/15 od 13.04.2015. godine, u dijelu u kome se navodi da je od strane službenika OKP PU K. i PS B. izvršen pretres navedenih putničkih vozila kao i opis nađenih predmeta koji se mogu dovesti u vezu sa počinjenjem ovog krivičnog djela.

U pobijanoj presudi sud se, međutim, nije izjasnio o osnovanosti prigovora odbrane o zakonitosti ostalih dokaza pa ni osnovanosti tvrdnje odbrane da su nezakoniti dokazi i predmeti oduzeti po potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Policijske stanice B. broj 02/6-4-04-2-11/15 od 13.04.2015. godine i potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Uprave policije T. broj 02/3-1-30/15 od 13.04.2015. godine kao i sva vještačenja privremeno oduzetih predmeta.

Budući da je prvostepeni sud propustio se izjasniti na glavnom pretresu o osnovanosti prigovora odbrane koji su se odnosili na nezakornost izvedenih dokaza nego je to odložio na vrijeme donošenja svoje odluke (presude), pa, potom, u presudi propustio se izjasniti o osnovanosti prigovora odbrane o nezakornosti navedenih dokaza, iako je na dokazima na koje se odnosio prigovor odbrane zasnovao svoju presudu, prvostepeni sud je učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, a ne bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH, kako se navodi u žalbi branitelja. Naime, dužnost je suda da da ocjenu osnovanosti prigovora, iznesenih tokom glavnog pretresa, o zakonitosti dokaza izvedenih na glavnom pretresu. Kako to prvostepeni sud nije učinio ni na glavnom pretresu ni u svojoj presudi, propuštajući na taj način da uzme u razmatranje stavove odbrane iznesene tokom glavnog pretresa, povrijedio je pravo optuženog na odbranu i time učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH.

Žalbom branitelja optuženog B.B. prvostepena presuda se pobija i zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Prema navodima branitelja, navedena bitna povreda odredaba krivičnog postupka je učinjena time što je izreka pobijane presude protivrječna njenim razlozima. Naime, kako ističe branitelj, u izreci presude se navodi da je optuženi ispalio dva metka, da je jednim metkom oštećenom K.K.1 nanio ozljede a da je drugi ispaljeni metak, mašivši oštećenog K.K.1, pogodio oštećenu K.K.2 dok se u obrazloženju presude navodi da iskazu oštećene K.K.2 sud poklanja vjeru kao tačnom i istinitom, a ova svjedokinja je izjavila da je čula dva pucnja, da je poslije prvog pucnja osjetila bol u nozi i da je odmah od stola krenula prema WC i da je tada čula drugi pucanj. S obzirom da iz iskaza svjedoka oštećene K.K.2 proizilazi da je ranjena prvim ispaljenim hicem, a da sud u obrazloženju svoje presude navodi da iskazu ove svjedokinje poklanja punu vjeru, osnovano se žalbom branitelja ističe da je u pogledu te odlučne činjenice – kada i na koji način je oštećena K.K.2 povrijedena ispaljenim hicem, postoji protivrječnost između izreke presude i njenog obrazloženja. Stoga se osnovano u tom dijelu prvostepena presuda pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Međutim, ovaj sud nalazi da se žalbeni navod branitelja da je prvostepeni sud učinio istovjetnu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka i time što je u izreci presude naveo da je optuženi iz blizine, u pravcu oštećenog K.K.1, ispalio dva metka a da je u obrazloženju presude naveo da je prihvatio kao istinite iskaze svjedoka Č.I. i B.K. da je nakon prvog pucnja između optuženog i oštećenog došlo do naguravanja a da se zatim čuo i drugi pucanj, ne može ispitati. Naime, branitelj je u žalbi propustio određeno navesti u čemu se, u pogledu navedenog, sastoji kontradiktornost između izreke presude i njenog obrazloženja.

Nadalje, osnovano se žalbom branitelja ističe da pobijana presuda nema razloga o umišljaju optuženog kao bitnom subjektivnom elementu krivičnih djela koja su optuženom stavljena na teret, te da je time učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH. Naime, prema činjeničnom opisu djela u izreci presude, optuženi je oglašen krivim što je, u namjeri da liši života oštećenog K.K.1, iz blizine u njegovom pravcu ispalio dva metka i time istovremeno, zbog činjenice da se oko oštećenog i u samom objektu nalazilo više osoba, izazvao opasnost za život i tijelo tih osoba, svjestan da ispaljivanjem zrna

može pogoditi i ozlijediti nekog od prisutnih i pristajući na to. U vezi navedenog, ovaj sud najprije ukazuje da je posljedica krivičnog djela Izazivanje opće opasnosti iz člana 323. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH, za koje je optuženi oglašen krivim prvostepenom presudom, izazivanje opasnosti za život ljudi ili imovinu većeg opsega i to na mjestu gdje je okupljen veći broj ljudi. Stoga se umišljaj optuženog u vezi sa ovim krivičnim djelom utvrđuje s obzirom na njegovu svijest i volju u odnosu na tu posljedicu, a ne s obzirom na njegovu svijest i volju u pogledu nanošenja ozljede drugome. Sama konstatacija da je optuženi svojim radnjama izazvao opasnost za život više osoba ne podrazumijeva i umišljajno postupanje optuženog u odnosu na takvu posljedicu. Međutim, i pored takvih navoda u izreci presude, prvostepeni sud je u obrazloženju svoje presude naveo da je optuženi, osim što je htio da liši života K.K.1, htio i da izazove opasnost za veći broj ljudi. Takav zaključak prvostepeni sud je obrazložio navodom da je optuženi bio svjestan da ispaljeni meci u punom ugostiteljskom objektu mogu proći kroz tijelo nekog od oštećenih i pogoditi neku drugu osobu što se i desilo jer je pogođena i K.K.2 iako je, prema izreci pobijane presude, oštećena K.K.2 pogođena metkom koji je promašio oštećenog K.K.1 a ne metkom koji je prošao kroz njegovo tijelo. Osim toga, ti navodi odnose se na svijest optuženog o mogućnosti povređivanja druge osobe a ne o izazivanju opasnosti za život ljudi i o htijenju ili pristajanju na takvu posljedicu. Takođe, pobijana presuda ne sadrži razloge ni za zaključak suda o umišljajnom postupanju optuženog u odnosu na usmrćenje oštećenog K.K.1. Naime, u obrazloženju nisu navedeni razlozi na osnovu kojih je sud zaključio da je optuženi bio svjestan da ispaljivanjem hitaca iz pištolja, na način kako je to sud utvrdio, može usmrtiti oštećenog. Stoga, pobijana presuda, kako se to osnovano ukazuje žalbom branitelja, ne sadrži razloge o umišljajnom postupanju optuženog pa je i time prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Iz navedenih razloga je ovaj sud, na osnovu člana 330. stav 1. tačka a) ZKP FBiH, djelimično uvažio žalbu branitelja optuženog B.B., ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Pošto je prvostepena presuda ukinuta zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, ovaj sud nije bio u prilici da ispituje osnovanost žalbenih navoda branitelja koji su se odnosili na žalbene osnove pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona.

Na ponovnom suđenju sud će preuzeti ranije izvedene dokaze, po potrebi neposredno izvesti neke od ranije izvedenih dokaza ili izvesti i druge dokaze, pa će, nakon brižljive i savjesne ocjene izvedenih dokaza, moći donijeti pravilnu i na zakonu osnovanu odluku.

Zapisničar
Šeta Mevlida,s.r.

Predsjednica vijeća
Mujanović Ismeta,s.r.